

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING THE
LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY EDUCATION LEVEL
IN SURIN PROVINCE

โดย

นายเพ็ญ สังข์ลาย

เลขหมู่..... 027907

เลขทะเบียน..... 12 มี.ย. 2538

วัน เดือน ปี.....

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027907

ปัญหานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง ความย่อปัญหาพิเศษ

นายเพ็ญवं สันต์ลาย

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SURIN PROVINCE

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไป ของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร และความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพและการจัดฝึกอบรม เพื่อพัฒนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

วิธีการศึกษาวิจัย ได้รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับ ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 54 คน จาก 30 โรงเรียน

จากผลการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุ 31-35 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีสถานภาพสมรสแล้ว มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิ คบ. และวทบ. สาขาเกษตรศาสตร์ มีประสบการณ์สอนอยู่ระหว่าง 11-15 ปี ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนคือ เป็นครูประจำชั้น รับผิดชอบสอน 20-24 คาบ/สัปดาห์ ส่วนใหญ่สอนวิชาโครงการเกษตร ระดับชั้นที่รับผิดชอบสอนมากที่สุดคือ ม.2 จำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบสอนมีมากกว่า 50 คน ในรอบ 3 ปีการศึกษา ได้รับผิดชอบสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วย

เอกส เนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอจากระดับชั้นที่สอนมากที่สุดเป็นชั้น ม.2 มีการสอนซ้ำรายวิชาซ้ำไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดิม ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 20-24 คาบ/สัปดาห์ ครูเกษตรมีความเห็นว่า ควรสอนสัปดาห์ละ 18 คาบ มีการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน และการฝึกอบรมด้านการเกษตร ทั้งด้านพืชและด้านสัตว์ โดยผ่านการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายมาแล้วเกินกว่า 5 ปี

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร มีการกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก มีห้องสำหรับเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ พื้นที่ปฏิบัติงานด้านพืชมี 1-5 ไร่ ด้านสัตว์ มี 1-50 ตารางวา มีการจัดเตรียมเนื้อหาและกิจกรรม โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ การเตรียมการสอนจะทำการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร โดยการทำให้โครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา มีการใช้ของจริงประกอบการสอนมากที่สุด

ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร มีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน วิชาเกษตรไม่พร้อม ขาดแคลนเอกสารตำราเรียน งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรไม่เพียงพอ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร จะมีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนมากที่สุด

ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรมีความต้องการปรับปรุงด้านความรู้ และทักษะทางการเกษตร ต้องการฝึกอบรมการใช้และผลิตสื่อการสอน ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูด มีความต้องการศึกษาดูระดับปริญญาโท ต้องการให้โรงเรียนจัดห้องเรียนเฉพาะและเพียงพอ และต้องการงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรว่า ควรมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนให้เพียงพอ การสอนวิชาเกษตรควรเน้นทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ผู้บริหารและคณาจารย์ในโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุน/เห็นความสำคัญของวิชาเกษตร ควรจัดอบรมให้ครูเกษตรได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเรื่อง "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์" นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความช่วยเหลือและร่วมมือหลายฝ่าย ผู้จัดทำขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.दनัย ดิษยบุตร และอาจารย์พัฒนา สมนิยาม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ให้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ด้วยดี

ขอมอบความดีและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้แด่บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้วางรากฐานและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ข้าพเจ้า

เพ็ญว สังข์ลาย

มีนาคม 2538

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	3
1.5 นิยามศัพท์.....	3
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเกษตร.....	5
2.2 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา.....	9
2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม.....	10
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	13
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	13
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	13
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม.....	13
3.2.3 การทดลองนำเสนอบแบบสอบถามไปใช้.....	14
3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวม.....	14
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	15
4.2 ผลการวิจัย.....	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5 สรุปลงและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปลงผลการวิจัย.....52

5.2 ข้อเสนอแนะ.....54

บรรณานุกรม.....56

ภาคผนวก.....58

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	16
ตารางที่ 2 แสดงระดับการศึกษาและวุฒิการศึกษาของครู- อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	18
ตารางที่ 3 แสดงระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอกของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	20
ตารางที่ 4 แสดงตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์สอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	21
ตารางที่ 5 แสดงงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนของครูเกษตร.....	23
ตารางที่ 6 แสดงการเข้ารับฝึกอบรมของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	29
ตารางที่ 7 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	32
ตารางที่ 8 แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	38
ตารางที่ 9 แสดงลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตร.....	41
ตารางที่ 10 แสดงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	43
ตารางที่ 11 แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	49

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

มนุษย์ เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การพัฒนาประเทศจะทำได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับประชากรที่มีคุณภาพ การจัดการศึกษาให้แก่ประชากรในประเทศให้มีความรู้ นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศ โดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

ประชากรของประเทศไทยส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อาชีพทางการเกษตร ก็มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น มีการพัฒนาจากการเกษตรแบบดั้งเดิม มาเป็นการเกษตรแบบอุตสาหกรรม เป็นต้น แต่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม มักจะประสบกับปัญหานานาประการ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการผลิต และผลิตผลทางการเกษตรที่ได้นั้นต่ำ คุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาด้านการตลาดตามมา

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีวะเกษตรกรรม ในหลักสูตรต่างๆ เป็นแนวทางอย่างหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้วิชาเกษตรที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ และเผยแพร่แก่บุคคลอื่นต่อไป ด้วยเหตุผลดังกล่าว การจัดการศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษา จึงได้จัดกลุ่มวิชาเลือก ซึ่งกำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรอยู่ด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพเกษตร รวมทั้งเป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร ในอันที่จะเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการเกษตรของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน โดยเฉพาะครู-อาจารย์ ซึ่งเป็นบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน นับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ

ครูเกษตร เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นผู้ที่มีส่วนช่วยพัฒนาให้ผู้ที่เป็นเกษตรกร หรือนักเรียน ได้มีความรู้และความสามารถในการเกษตร ด้านการผลิต การแปรรูป และการจำหน่าย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ อันมีผลต่อความมั่นคงของชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และช่วยให้ประเทศชาติพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การจัดการศึกษาเกษตรยังมีองค์ประกอบหลายอย่าง แต่ที่สำคัญที่สุดองค์ประกอบหนึ่งคือครูเกษตร เพราะครูเกษตรเป็นผู้นำเอาหลักสูตรและแนวความคิด มาดำเนินการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความสามารถให้กับผู้เรียนซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาบุคคล อาชีพเกษตรของไทยเป็นอย่างยิ่ง (สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย: 2527 หน้า 422)

การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับวิชาเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้น เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเกษตรในระดับที่สูงขึ้น หรือนำความรู้ทางด้านการเกษตร ไปใช้ประกอบอาชีพ โดยจัดให้มีครูสอนวิชาเกษตรแก่นักเรียน ซึ่งปริมาณครูเกษตรที่สอนมีจำนวนไม่มากนัก และเป็นผู้ที่จบการศึกษาสาขาวิชาต่างๆ กัน แต่ต้องรับผิดชอบสอนหลายวิชา ทั้งเป็นวิชาที่ตนเองจบการศึกษาด้านนั้นโดยตรง หรือจำเป็นต้องสอนในวิชาที่ตนเองไม่ได้จบการศึกษาด้านนั้นโดยตรง บางครั้งเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ หรืออาจเป็นไปได้ว่า ครูผู้สอนมีปัญหาด้านการจัดการสอน เช่น ความไม่เข้าใจในเรื่องของหลักสูตรการจัดระบบการสอน ไม่มีคุณภาพ หรืออาจเป็นเพราะครูผู้สอนต้องการความรู้ ความเข้าใจในวิชาเกษตรโดยตรง จากลักษณะดังกล่าว ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ไม่เต็มที่ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นไปได้ช้า ดังนั้น ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลหลายด้านมาประกอบกัน เพื่อให้ทราบสาเหตุอันแท้จริงจึงได้ทำการศึกษา ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยครั้งนี้ อาจจะเป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะช่วยให้การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์
4. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อผลิตครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยทำการศึกษาวิจัยเฉพาะ โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเกษตรกรรม ให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกท่าน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ ทั้งหมด 42 โรงเรียน มีครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร รวมทั้งหมด 86 คน

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ใช้เป็นแนวทาง แก่ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาใช้ในการจัดอบรมครูเกษตรในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ใช้เป็นข้อมูลแก่สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการผลิตครูเกษตร นำมาใช้ในการจัดอบรมด้านวิชาเกษตร และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
4. ใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาทัศนคติ และบุคลิกภาพ ให้แก่นักศึกษาที่กำลังเตรียมตัวเป็นครูเกษตรที่ดีในอนาคต

1.5 นิยามศัพท์

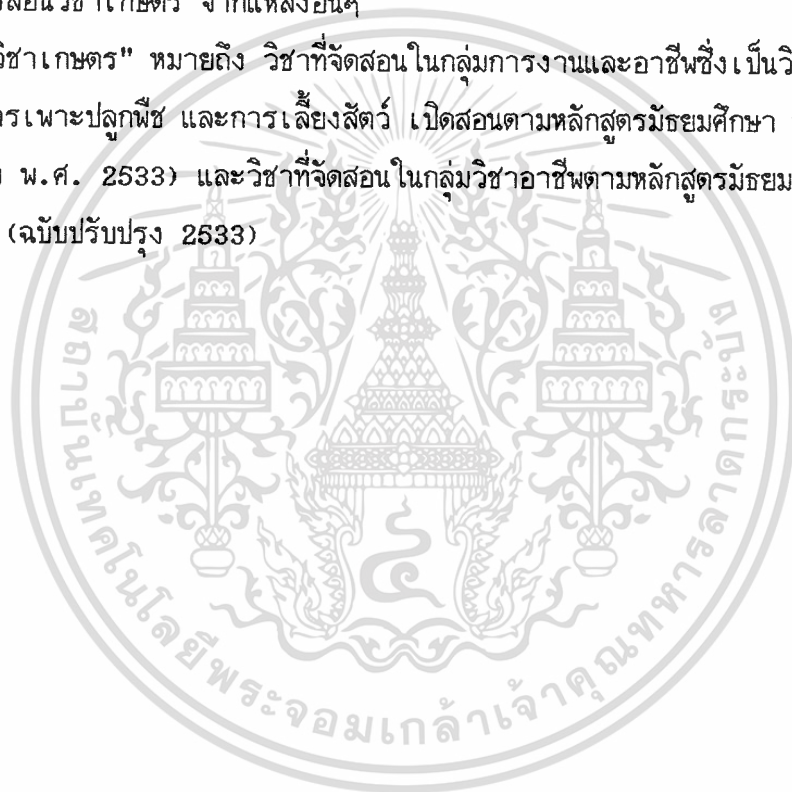
เอกสารนี้เป็นเอกสาร "ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร" ที่หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่สอนวิชาครุศาสตร์ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์

"โรงเรียนมัธยมศึกษา" หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ทำการสอนและมีการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์

"ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน" หมายถึง ความต้องการด้านพัฒนาตัวเอง ทางด้านความรู้ ทักษะการเกษตร และการสอนวิชาเกษตร รวมทั้งความต้องการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร จากแหล่งอื่นๆ

"วิชาเกษตร" หมายถึง วิชาที่จัดสอนในกลุ่มการงานและอาชีพซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเพาะปลูกพืช และการเลี้ยงสัตว์ เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และวิชาที่จัดสอนในกลุ่มวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเกษตร

2.1.1 ความหมายของครู

การเป็นครูนั้น เป็นงานหนัก เป็นงานที่ต้องเสียสละเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นงานที่ทำเพื่อให้ มิใช่เป็นงานที่ทำเพื่อจะเอา ผู้ใดสมัครเป็นครูก็แสดงว่าเป็นคนมีจิตใจสูง มีความเสียสละชีวิตเพื่อผู้อื่นโดยแท้ ฉะนั้นอุดมการณ์ของครู อยู่ที่การเสียสละเพื่อศิษย์ สิ่งที่ครูได้รับตอบแทนคือความเป็นมนุษย์บุคคลของชาวโลก ความเป็นมนุษย์บุคคลเป็นความปรารถนาที่มีอยู่ในหัวใจของครู [พระราชทานหมื่น (2525) อังโน ไกรนุช (2531:2)]

ครู ตามพหัยฐานะแปลว่า นัก แต่ในที่นี้ ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำในด้านวิชาหรือด้านวิทยาน จึงเป็นผู้ยกสถานะทางวิทยานของโลก โลกจึงต้องยกย่องบูชาครู ครูจึงเป็นผู้เสียสละ ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่หวังผลตอบแทน (พุทธศาสนิกขุ : 2505 อังโน ไกรนุช 2531 : 1)

รมณีย์ อภาภิม (2531:75-76) ได้กล่าวว่า ครูเกษตรที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. คุณสมบัติของครูเกษตรด้านความรู้วิชาชีวะเกษตร ควรมีความสามารถต่อไปนี้

- มีความรอบรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ทั้งภาค

ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

- ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- มีประสบการณ์ในฟาร์ม
- มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาของชุมชนหรือชมรมต่าง ๆ

2. คุณสมบัติด้านความสามารถถ่ายทอดความรู้ หรือ ในด้านการสอน

- มีความรักและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีวะครู
- มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ เรื่องการสอนวิชาเกษตร
- มีความสามารถในการเตรียมการสอนได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่อผู้ยาดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สามารถเลือกเทคนิคและวิธีการสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และเวลา
- สามารถเลือกอุปกรณ์การสอน ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้เร็วขึ้น น่าสนใจ และ

เหมาะสม

- สามารถจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำ เพื่อเพิ่มความเข้าใจ ความจำ ตลอดจนมีประสบการณ์ และเกิดความสนุกสนานในการเรียน

- สามารถวัดและประเมินผลการเรียน-การสอนได้เหมาะสม สอดคล้องกับจุดประ

สงค์

- มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความ
- มีความสามารถในการนำหลักจิตวิทยาของการสอนมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

3. คุณสมบัติอื่นที่จะช่วยให้ครูเกษตรประสบผลสำเร็จในการสอน คือ

- มีความรับผิดชอบ
- มีจรรยาบรรณครู
- มีคุณธรรม
- มีความเสียสละ และอดทน
- มีสุขภาพร่างกาย และจิตใจที่แข็งแรง
- ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างจริงจัง โดยมีเป้าหมายและได้ผล
- มีความสามารถในการแก้ปัญหาการสอน
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2527:90) อุ้งใน เตือนใจ ฐาแซม (2524:14) ได้กล่าวถึงงานของอาชีพครูเกษตรว่าจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. การวางแผนการสอน
2. การดำเนินการสอน
3. โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ
4. การให้คำปรึกษาแนะแนว
5. การประเมินผลการสอน
6. งานด้านการจัดการต่าง ๆ
7. กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาอาชีพ
8. กิจกรรมทั่วไปของโรงเรียน
9. การประชาสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 ความมุ่งหมายทางการศึกษา

ความมุ่งหมายทางการศึกษา คือสิ่งที่คาดหวังไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะจัดการศึกษา ว่าสามารถจะอำนวยความสะดวกและปลูกฝังความสามารถต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้ โดยมีหลักการและความเชื่อเป็นเครื่องสนับสนุนสิ่งที่คาดหวังนั้นว่าเป็นไปได้ (บันลือ พฤษะวัน, 2524:10)

การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น ความมุ่งหมายหลักก็คือต้องการให้นักเรียน เป็นผู้มีพื้นฐานในการเกษตร ออกไปประกอบอาชีพการเกษตรต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนที่อยู่ในท้องที่ชนบททางไกลและขาดโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป นักเรียนเหล่านี้จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นเกษตรกรที่มีความสามารถทั้งในด้านการผลิต การจำหน่าย การจัดการธุรกิจ และการเป็นผู้นำและเป็นพลเมืองที่ดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532:457)

2.1.3 ลำดับชั้นการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ได้ผลดี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2532:463) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ได้ผลดี ดังนี้

1. ครูและนักเรียนต้องปฏิบัติงานร่วมกัน ในการเรียนการสอนด้วยหลักของการเป็นประชาธิปไตย
2. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินสภาพปัจจุบันและกำหนดวัตถุประสงค์
3. ครูและนักเรียนร่วมกันค้นปัญหาที่แท้จริง เพื่อดำเนินการแก้ปัญหา นั้น จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด
4. ครูและนักเรียนต้องยึดถือวัตถุประสงค์อยู่ตลอดเวลา ในขณะที่มีการเรียนการสอนโดยวางแผนในใจอยู่เสมอและประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน โดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์
5. ครูและนักเรียนช่วยกันแก้ไขปรับปรุง และขยายจุดประสงค์ให้กว้างขึ้น เมื่อผลการแก้ปัญหา มีความก้าวหน้า ทั้งนี้ต้องมี การวางแผน มีการประเมินผล และมีการแก้ปัญหา อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

2.1.4 การพัฒนาครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับ (Development) มีความหมาย 2 ประการคือ ประการแรก หมายถึงการก้าวไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนแปลงในตัวระบบการกระทำเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงตามความหมายนี้ จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางคุณภาพซึ่งก็คือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น อีกความหมายหนึ่ง การพัฒนาหมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลง เป็นความหมายที่รวมเอาการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านปริมาณ และคุณภาพเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตนเอง (อมร และคณะ, 2515:924)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2532:478) ได้กล่าวถึงการพัฒนาครูเกษตกรในโรงเรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการที่จะสอนนักเรียนอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

1. จัดฝึกอบรม การฝึกอบรมอาจทำได้ทั้งก่อนครูเข้าประจำการทำการสอน หรือการอบรมในระหว่างประจำการ การฝึกอบรมทำเพื่อแก้ไขความบกพร่องของครู เช่นการฝึกอบรมการฝึกเทคนิควิธีการสอนและการประเมินผล การฝึกอบรมทางเทคนิควิชาเกษตร การฝึกอบรมครู-เกษตกรอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น ส่งเข้ารับการฝึกอบรมตามที่กรม กอง ต้นสังกัดจัดขึ้น ส่งไปอบรมตามหน่วยงานที่จัดอบรมเฉพาะ เรื่องหรือการรวมกลุ่มโรงเรียนจัดการอบรมครูเกษตกรของตนเอง เป็นต้น

2. การนิเทศการสอน เป็นการพัฒนาบุคลากร โดยการแนะนำช่วยเหลือของศึกษานิเทศก์ให้ครูเกษตกรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่ต้องการ หรืออาจเป็นบุคลากรอื่น ๆ ที่สามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือในด้านที่ครูเกษตกรยังขาดอยู่ได้

3. การศึกษาดูงาน เป็นวิธีที่ช่วยในการพัฒนาครูเกษตกรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น การศึกษาดูงานต้องเลือกให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อครูผู้นั้น

สันต์ ธรรมบำรุง (2525:110-120) ได้เสนอวิธีการกระตุ้นครู-อาจารย์ เพื่อให้มีการพัฒนาตนเอง ให้ได้รับความรู้ ความสามารถในการทำงาน ดังนี้

1. การสำรวจความต้องการของครู ครูใหญ่ และศึกษานิเทศก์ ควรสังเกตความต้องการของผู้สอน กล่าวคือ ความต้องการของครู-อาจารย์เป็นไปในทางวิชาการ หรือการช่วยเหลือตนเอง

2. การประชุมร่วมกันอยู่เป็นเนืองนิจ ครูใหญ่และศึกษานิเทศก์ควรจัดการประชุมบ่อย ๆ โดยมีปัญหาและกำหนดเวลาขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาการซึ่งกันและกัน

3. การอบรมครูประจำการ เป็นการอบรมครูที่สอนมานานแล้ว และครูผู้มึญฉิน้อย เพื่อให้ตื่นตัวทางด้านวิชาการ

4. การสัมมนาด้านวิชาการ ซึ่งหมายถึงการร่วมออกความคิดเห็นในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง

5. การแนะนำหนังสือ วารสาร เพื่อให้ครูได้ศึกษาอ่านเป็นการเพิ่มความรู้และเพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางวิชาการและจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

5. การแนะนำหนังสือหรือวารสาร เพื่อให้ครูได้ศึกษาอ่านเป็นการเพิ่มความรู้และเพื่อจะได้แสดงความคิดเห็น

6. ส่งเสริมให้ครูไปศึกษาต่อในโอกาสที่สมควร เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการสอนที่ปฏิบัติอยู่ให้ดีขึ้น

น้อย ศิริโชติ (2524:6-8) กล่าวว่า การฝึกอบรม เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องบริหารงานด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนความรู้ ความชำนาญเฉพาะอย่าง ให้แก่หน่วยงานได้ดีซึ่งจะสอดคล้องกับการทำงาน

เสนาะ ดิเยาว์ (2522:112) ได้ให้ความเห็นว่า การฝึกอบรม เป็นทางที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ได้รับความชำนาญในการปฏิบัติมากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ปัญหา มีทัศนคติ ที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น

2.2 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

มัธยมศึกษา เป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจความสามารถ และความถนัดของตนเอง โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความถนัด เพื่อให้บุคคลเข้าใจในการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ก่อนประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 การศึกษาในระดับนี้แบ่งเป็น 2 สายคือ สายสามัญ และสายอาชีพ หลังการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แล้ว การจัดการศึกษาในทุกๆระดับ มุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงานและสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภารกิจของส่วนรวมตามวิถีทางของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจัดให้มีทั้งวิชาชีพ และวิชาการอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ไม่แยกเป็นสายสามัญ สายอาชีพ (ชวนพิศ แซ่ห่วน, 2526:8)

โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนในโรงเรียนสายสามัญนั้น อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย การมัธยมศึกษาที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นนั้น แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาตอนละ 3 ปี หลักสูตรที่ใช้คือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธ-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับ-
ปรับปรุง 2533) (คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษา, 2533:13)

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตรกรรม

รมณีย์ อาภาภิรม (2531:119) ได้สรุปลักษณะการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายว่า ลักษณะการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ศึกษา
ต่อสายวิชาสามัญมากกว่าวิชาชีพ ขาดการปฏิบัติอย่างจริงจัง จบแล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมเอง
ไม่ได้ เพราะนักเรียนไม่ยอมรับ ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานเรียน นักเรียนที่เลือกลงเรียน
วิชาเกษตรในระดับนี้ก็ได้เกิดความรู้สึกจริง แต่ทางโรงเรียนเป็นผู้จัดให้ตามแนวทางที่จะศึกษา
ต่อ ครูผู้สอนเกษตรแต่ละคนรับภาระชั่วโมงสอนหลายคาบต่อสัปดาห์ ครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
จึงไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาการสอน ติดตามผลงานของนักเรียน
ในภาคปฏิบัติของ โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปทำงานร่วมกับ
เกษตรกรในท้องถิ่นของโรงเรียน ฉะนั้น นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วถ้าไม่ได้ศึกษาต่อ โดยเฉพาะ
นักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้เช่นเดิม ต้องฝึกงานเกษตรใหม่ตามพ่อ
แม่และผู้ปกครองเมื่อจบชั้นประถมศึกษาแล้ว

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชวนพิศ แซ่ห่วน (2527:121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2526 จากการศึกษาได้ผลการวิจัยออกมาดังนี้

1. ในด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
มาใช้ในการจัดการเรียนเกษตรนั้น ยังขาดความเหมาะสม ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมัธยมศึกษา
ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ขาดความพร้อมในด้าน วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ

2. การจัดการเรียนเกษตร ได้เน้นหนักในสาขาเกษตรทั่วไปซึ่งนักเรียน มีความ
สนใจในสาขานี้ปานกลาง แสดงว่าการจัดการเรียนเกษตรของโรงเรียน ยังไม่สอดคล้องกับ
ความสนใจของนักเรียนมากนัก และในการเรียนรายวิชาเลือก ของโรงเรียนดังกล่าว นักเรียน
ไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนรายวิชาเลือกเพียงอย่างเดียว นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย

3. ในด้านการสอน ครู-อาจารย์เกษตรส่วนมากมีการจัดการสอนอยู่ในเกณฑ์พอสมควร
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้ เนื่องจากครู-อาจารย์ เกษตร ได้มีการเตรียมการสอนและ ได้ยึดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลัก ในการสอนทั้งยัง ได้บอกจุดประสงค์ของบทเรียนให้นักเรียนทราบทุกบทด้วย ส่วนวิธีการสอนที่ครู-อาจารย์ เกษตร นิยมใช้มากที่สุด และยังคงเหมาะสมคือ วิธีการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียน

4. วิธีการสอนวิชาเกษตรกรรม ที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือ การสาธิตให้นักเรียนดูเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การสอนวิธีนี้นักเรียนมีโอกาสได้เห็นการปฏิบัติจากของจริง ไม่ต้องสร้างจินตนาการ และเข้าใจง่าย ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจเรียนยิ่งขึ้น

มานิต โลหะวิเศษย์ (2532:ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและความเข้าใจในจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของครู-อาจารย์ เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7" จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ เกษตรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเรียนการสอนทางด้านอาชีพเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนเกษตรกรรม ควรเน้นทางด้านการศึกษาฝึกทักษะอย่างมาก เพื่อให้ทัดเทียมกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือออกไปประกอบอาชีพได้จริง และครู-อาจารย์อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่า มีความเห็นว่าการเรียนการสอน ควรให้นักเรียนมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามสภาพของท้องถิ่น เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพต่อไป

วิเชียร ชัยโย (2530:ก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร โรงเรียนกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี" ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 16-21 ปี ผู้ปกครองนักเรียนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่นักเรียนมีความสนใจอยากเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ พาณิชยกรรมมากที่สุด เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน วิชาเลือกอาชีพเกษตร นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการประโยชน์ที่ได้จากการเรียนวิชาเลือกเกษตรคือ ช่วยในการหารายได้ได้ปฏิบัติจริง ช่วยให้อารมณ์ดี สนใจเรียนวิชาเกษตรมากขึ้น ส่วนวิธีการสอนของครูเกษตรสอนดีในระดับปานกลาง อุปกรณ์การสอน ที่ครูใช้มากที่สุด คือ กระดานดำ และหนังสือแบบเรียนต่าง ๆ การประเมินผลครูจะใช้อัตราส่วนคะแนนทฤษฎีน้อยกว่าปฏิบัติ ซึ่งจะประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การสอบข้อเขียน และทดสอบย่อย เป็นวิธีการประเมินผล ที่นักเรียนชอบมากที่สุด

วิรัตน์ คำสุวรรณค์ (2532:16) อ่างถึง ทิพย์วรรณ สนะพันธ์ (2525:162) ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับนักเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านกรคำไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนแบบบรรยาย แล้วให้นักเรียนจดตาม ได้เสนอแนะว่า เป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมนัก เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต

ละเมียด ดอกไม้ (2536:40) ได้ศึกษาถึงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร จากผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีงานอื่นต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนมาก และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมีปัญหา เพราะพื้นที่และบริเวณตลอดจนอาคารสถานที่ในโรงเรียนไม่พร้อม ได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารควรจะลดงานมอบหมายที่นอกเหนือจากการสอนให้ครูเกษตรรับผิดชอบน้อยลง เพื่อครู-อาจารย์จะได้มีเวลาเตรียมการสอนและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรจะให้เงินงบประมาณทางหมวดเกษตร ได้ซื้อวัสดุอุปกรณ์มาเพิ่ม หรือส่งเสริมให้นักเรียนไปทัศนศึกษาออกสถานที่

ทองหล่อ พายุตดา (2536:40) ได้ศึกษาถึงความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรพอใจในการสอนวิชาเกษตรและปรับปรุงให้ดีขึ้น มีการสอนเน้นทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ และพบปัญหาอุปสรรคของห้องเรียน สถานที่เรียน ไม่เหมาะสมต่อการสอนวิชาเกษตร ครูเกษตรยังขาดความรู้และความชำนาญในการใช้สื่อการเรียน การสอน ได้เสนอแนะว่า ควรให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เข้ารับการฝึกอบรมความรู้ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตร เฉพาะอย่างให้มาก

หิขัมพร ทองนาค (2536:39) ได้ศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีความต้องการให้โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรศึกษาต่อ/อบรมสัมมนา เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ทันตัวพัฒนาตน ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำการวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 86 คนจากจำนวนโรงเรียนที่มีครูเกษตรทั้งหมด 42 โรงเรียน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามมีทั้งแบบปลายปิด และแบบปลายเปิด ซึ่งแบบสอบถามจะประกอบไปด้วยลักษณะคำถาม 5 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1. ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส ตำแหน่งในปัจจุบัน เป็นต้น เป็นคำถามแบบปลายปิด

ประเด็นที่ 2. ถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เป็นคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามสภาพความเป็นจริง เช่น กลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ควรมีขนาดเท่าใด เป็นต้น

ประเด็นที่ 3. ถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ประเด็นที่ 4. ถามเกี่ยวกับความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ประเด็นที่ 5. ถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นคำถามแบบปลายเปิด

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ มีขึ้นก่อนฉบับนี้ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย
2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ศึกษาและพัฒนาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบ
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์

3.2.3 การทดลองนำแบบสอบถามไปใช้

แบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ได้นำไปทดลองใช้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องคือ ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา จำนวน 2 ท่าน คือ อาจารย์วิทยา สิริอนุวัฒน์, อาจารย์ปัญญา พังกลิม และนำไปทดลองใช้กับอาจารย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยจำนวน 2 ท่าน คืออาจารย์ปรีชา สีทอง และอาจารย์สุวีพร สุวรรณิสวัสดิ์

3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร โดย

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากทางภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์ต่อผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ในการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ และอนุญาตให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสุรินทร์ช่วยตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปส่งที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เพื่อให้สามัญศึกษาส่งแบบสอบถามต่อไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ และให้สามัญศึกษาจังหวัดเก็บรวบรวมให้ เพื่อผู้วิจัยจะได้เดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2538 จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง จำนวนทั้งสิ้น 86 ชุด ได้รับคืน 54 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.79

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 6 ส่วน คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ใช้ในการวิจัย
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
5. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
6. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา

เกษตร

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว นำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบ และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลดิบมาหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{N} \times 100$$

กำหนดให้

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละตัวแปร

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	42	77.78
หญิง	12	22.22
2. อายุ (ปี)		
20 - 25	1	1.85
26 - 30	10	18.52
31 - 35	18	33.33
36 - 40	14	25.92
41 - 45	7	12.96
45 ปีขึ้นไป	4	7.41
3. นับถือศาสนา		
พุทธ	54	100
4. สถานภาพการสมรส		
โสด	12	22.22
สมรสแล้ว	41	75.92
หย่าร้าง	1	1.85
5. อายุราชการ (ปี)		
ต่ำกว่า 1	1	1.85
1 - 5	13	24.07
6 - 10	7	12.96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
11 - 15	18	33.33
16 - 20	8	14.81
มากกว่า 20	7	12.96

จากตารางที่ 1. แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 54 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.78 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 22.22 ส่วนมากมีอายุระหว่าง 31 ถึง 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคืออายุ 36 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.92 และอายุน้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 20 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.85 มีสถานภาพการสมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 95.92 มีสถานภาพโสดและหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ 1.85 ตามลำดับ อายุราชการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคืออายุราชการอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี และ 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.07 และ 14.81 ตามลำดับ ส่วนอายุราชการ 6 - 10 ปี และมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.96 เท่ากัน

ข. ระดับการศึกษาและวุฒิการศึกษาของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 2. แสดงระดับการศึกษาและวุฒิการศึกษาของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	7	12.96
ปริญญาตรี	46	85.19
ปริญญาโท	1	1.85
2. วุฒิการศึกษา (ความถี่)		
2.1 อนุปริญญา		
ปวส.	4	
ปกศ.สูง	2	
ปมก.	1	
2.2 ปริญญาตรี		
คบ.	16	
วทบ.	15	
สส.บ.	7	
ศษบ.	3	
ทษบ.	2	
กศ.บ.	1	
คอ.บ.	1	
B.S.A.	1	
2.3 ปริญญาโท		
วท.ม.	1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2. พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 85.19 ส่วนระดับอนุปริญญาและปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 12.96 และ 1.85 ตามลำดับ วุฒิการศึกษาของผู้ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญามีวุฒิ ปวส.มากที่สุด มีจำนวน 4 คน รองลงมาคือวุฒิ ปกศ.สูง มีจำนวน 2 คน และวุฒิ ปมก. มีจำนวน 1 คน ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีวุฒิ คบ. มากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 16 คน รองลงมาคือวุฒิ วทบ.และ สส.บ. มีจำนวน 15 คน และ 7 คนตามลำดับ ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทมีเพียงคนเดียว มีวุฒิการศึกษา วท.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอกของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 3. แสดงระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอกของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ระดับการศึกษา	สาขาวิชาเอก (ความถี่)						รวม
	พืชศาสตร์	สัตวศาสตร์	ส่งเสริมการ- เกษตร	ศึกษาศาสตร์- เกษตร	เกษตร ศาสตร์	สาขาอื่น	
อนุปริญญา	1	-	-	-	6	-	7
ปริญญาตรี	2	4	8	8	18	6	46
ปริญญาโท	-	-	-	1	-	-	1
รวม	3	4	8	9	24	6	54

จากตารางที่ 3. แสดงระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอกของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่าครูอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาจะจบทางด้านสาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด มีจำนวน 6 คน และจบสาขาพืชศาสตร์ มีเพียงคนเดียว ระดับปริญญาตรี จบการศึกษาทางด้านสาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด จำนวน 18 คน รองลงมาเป็นสาขาส่งเสริมการเกษตร และศึกษาศาสตร์เกษตร ซึ่งมีจำนวน 8 คนเท่ากัน ส่วนระดับปริญญาโทเป็นผู้ที่จบการศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์เกษตร สำหรับครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ จะจบการศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือสาขาศึกษาศาสตร์เกษตร และส่งเสริมการเกษตร มีจำนวน 24 คน 9 คน 8 คน ตามลำดับ ส่วนผู้ที่จบสาขาอื่น ที่ไม่ใช่สาขาเกษตร มีจำนวน 6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 4. แสดงตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง ในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1.	26	48.15
อาจารย์ 2.	27	50.00
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1	1.85
2. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร		
เพิ่งเริ่มสอน	3	5.56
สอนมาแล้ว 1 ภาคเรียน	2	3.70
1 - 5 ปี	11	20.37
6 - 10 ปี	7	12.96
11 - 15 ปี	17	31.48
16 - 20 ปี	9	16.67
มากกว่า 20 ปี	5	9.26
3. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน		
ครูประจำชั้น	(46)	
งานปกครอง	(7)	
งานกิจกรรม	(6)	
ทำงานธุรการ	(5)	
แนะแนว	(5)	
งานวิชาการ	(5)	
หัวหน้าหมวด	(4)	
ที่ปรึกษา ช.ก.ท.	(4)	
งานฝ่ายบริการ	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งถ้าไม่มีให้แต่แปลงเนื้อหา และที่ยังยั้งอิงถึงใช้ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
หัวหน้างานแผนงาน	(4)	
งานอาคารสถานที่	(2)	
วัดผล	(2)	
รองหัวหน้าหมวด	(1)	
พัสดุ	(1)	

จากการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 และอาจารย์ 1 คิดเป็นร้อยละ 50 และ 48.15 ตามลำดับ ส่วนตำแหน่งอื่นได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ คิดเป็นร้อยละ 1.85 มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรอยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.48 รองลงมาคือ 1 - 5 ปี, 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.37 และ 16.66 ตามลำดับ ส่วนประสบการณ์สอนน้อยที่สุดหรือเพิ่งเริ่มสอน คิดเป็นร้อยละ 5.56

ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ จะมีหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนคือเป็นครูประจำชั้น มีจำนวน 46 คน รองลงมาจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ฝ่ายปกครองและงานกิจกรรม มีจำนวน 7 และ 6 คนตามลำดับ ทำงานวิชาการ งานแนะแนว และงานธุรการ มีจำนวน 5 คน เท่ากัน งานหัวหน้าหมวด หัวหน้าแผนงาน ที่ปรึกษา ช.ก.ท. และงานฝ่ายบริการ มีจำนวน 4 คนเท่ากัน

จ. งานรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนของครูเกษตร

ตารางที่ 5. แสดงงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนของครูเกษตร

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. จำนวนคาบเรียนที่สอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้ (คาบ)		
น้อยกว่า 10	4	7.41
10 - 14	8	14.81
15 - 19	12	22.22
20 - 24	18	33.33
25 - 29	5	9.26
มากกว่า 29	2	3.70
ไม่ระบุ	5	9.26
2. วิชาที่สอนในภาคเรียนนี้		
โครงการ	(34)	
งานเกษตรพื้นฐาน	(30)	
กิจกรรม (ช.ก.ท., ลูกเสือ)	(30)	
การปลูกพืชผัก	(24)	
กลุ่มวิชาสามัญ	(19)	
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(16)	
การเลี้ยงสัตว์ปีก	(11)	
การผลิตพันธุ์กล้าไม้	(7)	
การเพาะเห็ด	(6)	
งานช่างเกษตร	(5)	
การปลูกพืชไร่	(4)	
การผสมดินปลูก	(4)	
การเลี้ยงสุกร	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
การเลี้ยงปลา	(4)	
การปลูกไม้ผล- ไม้ยืนต้น	(3)	
การปลูกพืชสมุนไพร	(2)	
ผลิตภัณฑ์พืช	(2)	
การเลี้ยง โค เนื้อ	(2)	
คอมพิวเตอร์-ธุรกิจ	(2)	
การปลูกพืชอาหารสัตว์	(1)	
การผลิตเมล็ดพันธุ์พืช	(1)	
การจัดการในบ้น	(1)	
ศิลปะ (ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น)	(1)	
ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	(1)	
กระบวนการทำงาน	(1)	
3. ระดับชั้นที่สอน (ในภาคเรียนนี้)		
ม. 1	(39)	
ม. 2	(44)	
ม. 3	(42)	
ม. 4	(18)	
ม. 5	(15)	
ม. 6	(12)	
5. รายวิชาที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษา		
ก. วิชาด้านพืช		
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(21)	
การเพาะเห็ด	(19)	
การปลูกพืชผัก	(16)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
การผลิตกล้าไม้	(15)	
พืชไร่	(11)	
การปลูกไม้ผล	(8)	
การขยายพันธุ์พืช	(5)	
การปลูกพืชสมุนไพร	(4)	
การผลิตไม้ตัดและไม้แคะ	(2)	
ดินและปุ๋ย	(2)	
การผลิตหญ้าสนาม	(1)	
การถนอมผลิตผลการเกษตร	(1)	
ทรัพยากรธรรมชาติ	(1)	
สวนป่า	(1)	
ข. วิชาด้านสัตว์		
การเลี้ยงปลา	(17)	
การเลี้ยงไก่	(13)	
การเลี้ยงโคเนื้อ	(4)	
การเลี้ยงสุกร	(3)	
การเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	(3)	
ค. วิชาโครงการงาน	(6)	
ง. วิชางานเกษตรพื้นฐาน	(15)	
จ. วิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาเกษตร	(34)	
6. ระดับชั้นที่สอน (ในรอบ 3 ปีการศึกษา)		
ม. 1.	(34)	
ม. 2.	(37)	
ม. 3.	(31)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
ม. 4.	(16)	
ม. 5.	(15)	
ม. 6.	(13)	
7. การสอนซ้ำรายวิชาเดิม		
ซ้ำ	48	88.89
ไม่ซ้ำ	5	9.25
ไม่ระบุ	1	1.85
8. สาเหตุที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตร		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	(44)	
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	(14)	
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี	(10)	
มีครูเกษตรหลายคน	(3)	
9. จำนวนคาบต่อสัปดาห์ที่สอนในรอบ 3 ปีการศึกษา (คาบ)		
5 - 9	1	1.85
10 - 14	3	9.25
15 - 19	19	35.18
20 - 24	21	38.89
มากกว่า 24	3	5.55
ไม่ระบุ	7	12.96
คาบเรียนที่สอนมากที่สุด (คาบ/สัปดาห์)		
6 - 12	2	3.70
13 - 19	9	16.66
20 - 26	32	59.25
27 - 33	10	18.51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
มากกว่า 33	1	1.85
คาบเรียนที่สอนน้อยที่สุด (คาบ/สัปดาห์)		
5 - 9	3	5.55
10 - 14	16	29.63
15 - 19	23	42.59
20 - 24	6	11.11
มากกว่า 24	1	1.85
ไม่ระบุ	5	9.26
10. ความเห็นต่อจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์		
มากเกินไป	7	12.96
ค่อนข้างมาก	8	14.81
เหมาะสมดีแล้ว	33	61.11
น้อยเกินไป	6	11.11
11. ครูเกษรควรสอนสัปดาห์ละ (คาบ)		
12	2	3.70
14	4	7.41
16	2	3.70
17	2	3.70
18	17	31.48
20	14	25.92
22	1	1.85
24	1	1.85
ไม่ระบุ	11	20.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 5. แสดงงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอนของครูเกษียณพบว่า จำนวนคาบเรียนที่สอนต่อสัปดาห์ ในภาคเรียนนี้อยู่ระหว่าง 20 - 24 คาบคิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ 15 - 19 , 10 - 14 คาบ คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ 14.81 ตามลำดับสำหรับรายวิชาที่สอนมากที่สุดในภาคเรียนนี้คือ วิชาโครงการงานเกษตร มีจำนวน 34 คน รองลงมาเป็นวิชางานเกษตรพื้นฐาน และวิชากิจกรรม เช่น ช.ก.ท. ลูกเสือ มีจำนวน 30 คนเท่ากัน ในภาคเรียนนี้สอนระดับชั้น ม.2 มากที่สุด มีจำนวน 44 คน รองลงมาคือระดับ ม.3 และ ม.1 มีจำนวน 42 คน, และ 39 คนตามลำดับ ระดับชั้นที่สอนน้อยที่สุดคือ ม.6 มีจำนวน 12 คน

ในรอบ 3 ปีการศึกษา จะรับผิดชอบสอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาเกษตรมากที่สุด มีจำนวน 34 คน รองลงมาเป็นวิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลา มีจำนวน 21คน 19 คนและ 17 คนตามลำดับ รับผิดชอบสอนระดับ ม.2 มากที่สุด จำนวน 37 คน รองลงมาคือระดับ ม.1 มีจำนวน 34 คน มีการสอนซ้ำรายวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 88.89 และ ไม่ซ้ำรายวิชาเดิม ร้อยละ 9.25

สาเหตุที่ต้องสอนวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาเกษตรเนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย ครูเกษียณมีความสามารถในการสอนวิชาอื่นอย่างดี มีจำนวน 44 คน 14 คน และ 10 คน ตามลำดับ จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในช่วง 20 - 24 คาบ รองลงมาอยู่ในช่วง 15 - 19 คาบ คิดเป็นร้อยละ 38.89 และ 35.18 ตามลำดับ คาบเรียนที่สอนมากที่สุด คือ 20 - 26 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 59.25 คาบเรียนที่สอนน้อยที่สุดคือ 15 - 19 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 42.59 จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 61.11 ครูเกษียณคิดว่า ควรจะสอนสัปดาห์ละ 18 คาบ จึงจะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ผลดี คิดเป็นร้อยละ 31.48 รองลงมาคือ ควรสอน 20 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 25.92

จ. การเข้ารับการฝึกอบรมของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 6. แสดงการเข้ารับการฝึกอบรมของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่เคย	28	51.85
เคย	24	44.44
ไม่ระบุ	2	3.70
เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม		
การพัฒนาการเรียนการสอน	(7)	
การเขียนแผนการสอน	(4)	
การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้	(4)	
การสอนวิชาอาชีพ	(4)	
การสอน โดยใช้ทักษะกระบวนการ	(3)	
ระฆังฆาน 1,2	(3)	
การทำข้อสอบ	(2)	
โครงการ	(1)	
การสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยม	(1)	
พลังเทียน	(1)	
2. การเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร		
ไม่เคย	23	42.59
เคย	31	57.41
เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม		
การเพาะเห็ด	(7)	
การเพาะเลี้ยงปลา	(4)	
การเลี้ยงสัตว์ปีก	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

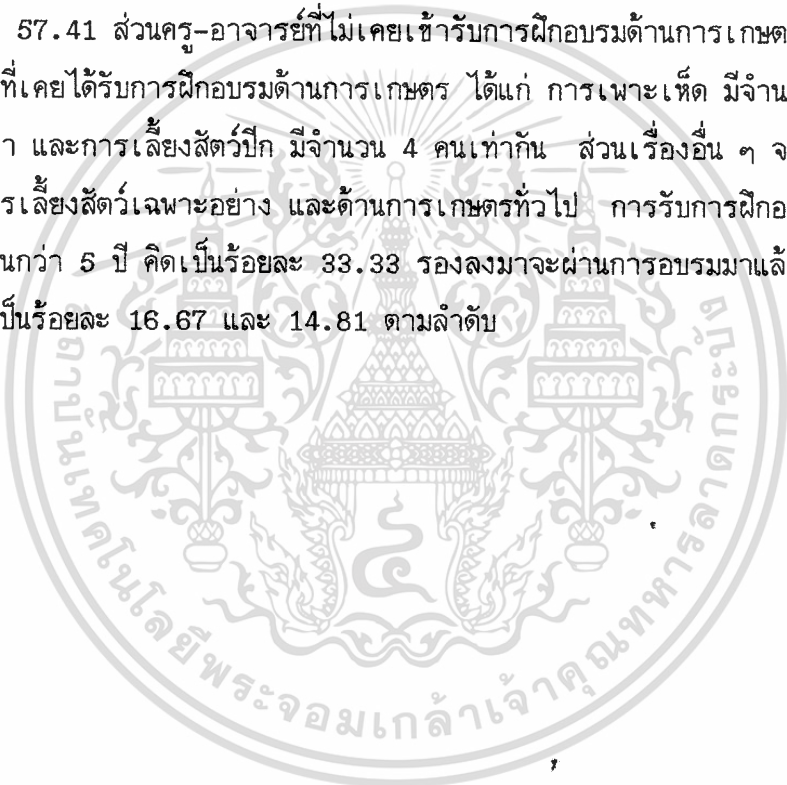
ตารางที่ 6. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(3)	
การเลี้ยงผึ้ง	(3)	
การผสมเทียมปลา	(3)	
การเลี้ยงสุกร	(2)	
การพัฒนาที่ดิน	(2)	
การจัดสวน	(1)	
การเลี้ยงโคนม	(1)	
การปลูกไม้ผล	(1)	
หม่อนไหม	(1)	
ทักษะการเกษตร	(1)	
เกษตรทั่วไป	(1)	
การประกอบอาชีพอิสระ	(1)	
3. การฝึกอบรมครั้งสุดท้าย		
ไม่ถึง 1 ปี	(8)	14.81
1 ปี	(9)	16.67
2 ปี	(1)	1.85
3 ปี	(1)	1.85
4 ปี	(2)	3.70
5 ปี	(3)	5.55
เกินกว่า 5 ปี	(18)	33.33
ไม่ระบุ	(8)	14.81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาพบว่า หลังจากทีครู-อาจารย์ จบการศึกษาและเข้ารับราชการเป็นครูสอนวิชาเกษตร เคยได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนหรือการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน คิดเป็นร้อยละ 44.44 ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 51.85 เรื่องที่เคยได้รับการฝึกอบรมได้แก่ การพัฒนาการเรียนการสอน มีจำนวน 7 คน ส่วนการฝึกอบรมเรื่องการเขียนแผนการสอน การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ และการสอนวิชาอาชีพ มีจำนวน 4 คน เท่ากัน

สำหรับการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร มีครู-อาจารย์เคยได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 57.41 ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 42.59 เรื่องที่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร ได้แก่ การเพาะเห็ด มีจำนวน 7 คน การเพาะเลี้ยงปลา และการเลี้ยงสัตว์ปีก มีจำนวน 4 คนเท่ากัน ส่วนเรื่องอื่น ๆ จะเกี่ยวกับการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์เฉพาะอย่าง และด้านการเกษตรทั่วไป การรับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายผ่านมาแล้วเกินกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาจะผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ปี และไม่ถึง 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.67 และ 14.81 ตามลำดับ

2. สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 7. แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. การดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร		
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก	(42)	
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	(10)	
ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี	(5)	
ให้หัวหน้าหมวดเสนอรายวิชาที่จะเปิดสอน	(1)	
กำหนดหรือเลือกตามหลักสูตรและท้องถิ่น	(1)	
2. ความตั้งใจเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
ตั้งใจมาก	9	16.67
ตั้งใจแต่ไม่มากนัก	32	59.25
ไม่ค่อยตั้งใจ	12	22.22
ตั้งใจมากแต่ส่วนน้อยไม่ตั้งใจ	1	1.85
3. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
กลุ่มใหญ่เกินไป	15	27.78
กลุ่มค่อนข้างใหญ่	10	18.52
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	23	42.59
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	4	7.41
ไม่ระบุ	2	3.70
4. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่ฝึกภาคปฏิบัติ (คน)		
ไม่เกินกลุ่มละ 10	2	3.70
ไม่เกินกลุ่มละ 20	20	37.03

ตารางที่ 7. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
กลุ่มละ 20 - 30	26	48.15
กลุ่มละ 30 - 40	5	9.25
กลุ่มละ 40 - 50	1	1.85
5. ห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ		
มี	30	55.56
ไม่มี	24	44.44
กรณีที่ใช้สถานที่อื่นเป็นที่เรียน		
ห้องเรียนที่นักเรียนเรียนประจำ	(6)	
ห้องเรียนที่ว่าง	(5)	
อาคารชั่วคราว	(4)	
ห้องฝึกงานหมวดอื่น	(1)	
แปลงปฏิบัติงาน, ใต้ต้นไม้	(1)	
6. โรงเรียนจัดพื้นที่ปฏิบัติงานหรือสอนภาคปฏิบัติ		
จัด	49	90.74
ไม่จัด	5	9.26
สาเหตุที่ไม่จัด		
ปรับปรุงสถานที่ยังไม่เรียบร้อย	(1)	
ไม่มีพื้นที่เพียงพอ	(1)	
จัดหาเอง	(1)	
ไม่ระบุ	(2)	
7. ขนาดพื้นที่/สถานที่ปฏิบัติงานเกษตร		
ก. ด้านพืช (ไร่)		
ต่ำกว่า 1	(30)	
1 - 5	(52)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
6 - 10	(8)	
10 - 15	(6)	
15 - 20	(3)	
21 - 25	(2)	
มากกว่า 25	(1)	
ข. ด้านสื่อ		
1 - 50 ตารางวา	(12)	
100 - 200 ตารางวา	(3)	
1 - 5 ไร่	(8)	
มากกว่า 5 ไร่	(1)	
8. วิธีแก้ปัญหาในกรณีโรงเรียนไม่ได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน		
ให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติที่บ้าน แล้วนำผลมารายงาน	(11)	
ดัดแปลงภูมิประเทศที่มีและหาวิธีที่เหมาะสม	(10)	
ออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา-ศึกษาดูงาน	(8)	
สาธิตและใช้สื่อการสอนอื่น ๆ	(4)	
ไม่เปิดสอนในวิชานั้น	(2)	
ให้นักเรียนอภิปรายในเนื้อหา	(1)	
ให้นักเรียนปฏิบัติเท่าที่ทำได้	(1)	
ดำเนินการเองแล้วรายงานผู้บริหาร	(1)	
แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อสะดวกในการตรวจงาน	(1)	
9. หลักในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน		
จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวม	(46)	
เนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ		
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ	(21)	

ตารางที่ 7. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	(10)	
ยึดจุดประสงค์ของกลุ่มโรงเรียนในจังหวัด	(7)	
กำหนดตามความเหมาะสมของท้องถิ่น	(2)	
10. วิธีการเตรียมการสอน		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ	(36)	
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน	(18)	
ทำแผนการสอนตามจุดประสงค์ของกลุ่ม	(2)	
ทำแผนการสอนเป็นรายคาบและรายสัปดาห์	(1)	
ทำแผนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้	(1)	
ทำเป็นศูนย์การเรียน	(1)	
11. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร		
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน	(49)	
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน	(11)	
ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา	(10)	
ขอจัดซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา	(6)	
นักเรียนหามาเอง	(1)	
กรมฯจัดสรรให้	(1)	
12. การใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนในปัจจุบัน		
ของจริง	(34)	
รูปภาพ	(14)	
สไลด์	(7)	
หนังสือเรียน	(5)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
เอกสารประกอบการสอน	(5)	
แผ่นโปรงใส	(4)	
วีดิทัศน์	(4)	
ชุดการเรียนสำเร็จรูป	(2)	
แผนภูมิ	(2)	
การจัดทำเป็นศูนย์การเรียน	(1)	
เหตุผลในการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์		
สะดวก หาง่าย ราคาถูก	(25)	
มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	(9)	
สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์	(7)	
ได้ประสบการณ์ตรง	(5)	
ไม่มีวัสดุอื่น	(1)	
เป็นอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว	(1)	
ไม่ระบุ	(3)	

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า การดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร โรงเรียนจะกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือกเรียน (ความถี่ = 42) รองลงมาเป็นวิธีกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม (ความถี่ = 10) นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรมีความตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 59.25 นักเรียนที่ไม่ค่อยตั้งใจและตั้งใจเรียนมาก คิดเป็นร้อยละ 22.22 และ 16.67 ตามลำดับ ขนาดกลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ครูเกษตรสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 42.59 ขนาดกลุ่มใหญ่เกินไป ค่อนข้างใหญ่ และค่อนข้างเล็ก คิดเป็นร้อยละ 27.78, 18.52 และ 7.41 ตามลำดับ ครูเกษตรมีความคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรซึ่งมีการฝึกปฏิบัติด้วย ควรมีขนาด 20 - 30 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15 รองลงมาเป็นขนาดกลุ่มละไม่เกิน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 37.03

วิชาเกษตรที่สอนมีห้องเรียน โดยเฉพาะคิดเป็นร้อยละ 55.56 ไม่มีห้องเรียน โดยเฉพาะคิดเป็นร้อยละ 44.44 โดยมีการใช้สถานที่อื่นเป็นที่เรียนแทนคือ ห้องเรียนที่นักเรียนเรียนประจำ มีจำนวน 6 คน ใช้ห้องเรียนที่ว่าง ใช้อาคารชั่วคราว มีจำนวน 5 คน และ 4 คนตามลำดับ และโรงเรียนได้จัดพื้นที่ปฏิบัติงานหรือสอนภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 90.74 และไม่ได้จัดพื้นที่ให้คิดเป็นร้อยละ 9.26 สำหรับสาเหตุที่ไม่จัดพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ เพราะปรับปรุงสถานที่ยังไม่เรียบร้อย ไม่มีพื้นที่เพียงพอ และการจัดหาพื้นที่เอง ขนาดพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตรทางด้านพืชอยู่ระหว่าง 1 - 5 ไร่ มีจำนวน 52 คน รองลงมา มีขนาดพื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่ มีจำนวน 30 คน ทางด้านสัตว์ มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 1 - 50 ตารางวา มีจำนวน 12 คน รองลงมา มีขนาด 1 - 5 ไร่ มีจำนวน 8 คน

วิธีการแก้ปัญหาในกรณีโรงเรียนไม่ได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ โดยการให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติที่บ้านแล้วนำผลมารายงาน มีจำนวน 11 คน รองลงมาเป็นการดัดแปลงภูมิประเทศและหาวิธีที่เหมาะสม มีจำนวน 10 คน การออกปฏิบัติงานนอกสถานศึกษา - การศึกษาดูงาน มีจำนวน 8 คน หลักในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุด มีจำนวน 46 คน รองลงมาเป็นการใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ มีจำนวน 21 คน ส่วนการกำหนดตามความเหมาะสมของท้องถิ่น เป็นวิธีที่ใช้น้อยที่สุด มีจำนวน 2 คน ครูเกษตรมีวิธีเตรียมการสอนโดยการทำการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน มีจำนวน 36 คน และการทำการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน เป็นวิธีรองลงมา มีจำนวน 18 คน

วิธีจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรจะมีการทำโครงการเสนอตามงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน มีจำนวน 49 คน วิธีการเก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน เป็นวิธีรองลงมา มีจำนวน 11 คน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนมากที่สุดคือ ของจริง รองลงมาคือ รูปภาพ มีจำนวน 34 คน และ 14 คนตามลำดับ เหตุผลในการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดดังกล่าว เพราะสะดวก ง่าย ราคาถูก มีจำนวน 25 คน ทำให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับหลักสูตร มีจำนวน 9 คน และ 7 คนตามลำดับ

3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 8. แสดงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร		
สถานที่ไม่พร้อม	(13)	
ระบบน้ำไม่ดีและการขาดแหล่งน้ำ	(12)	
ขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือ	(10)	
ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	(8)	
พื้นที่ไม่เหมาะสม	(7)	
ไม่มีรั้วกั้นบริเวณ	(5)	
ขาดงบประมาณ	(2)	
ขาดการสนับสนุน	(2)	
ภูมิอากาศไม่อำนวย	(1)	
เป็นโรงเรียนเปิดใหม่	(1)	
เสียงรบกวน	(1)	
ขาดบุคลากรในการช่วยเหลือ	(1)	
ศัตรูรบกวนมาก	(1)	
2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา		
ไม่มี	32	59.26
มี	22	40.74
มีปัญหาคือ		
- ขาดแคลนเอกสาร/ตำราเรียน	(13)	
- เนื้อหารายวิชามีน้อย	(4)	
- เนื้อหารายวิชาไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	(2)	
- จำนวนคาบเรียนไม่เหมาะสมกับรายวิชา	(2)	

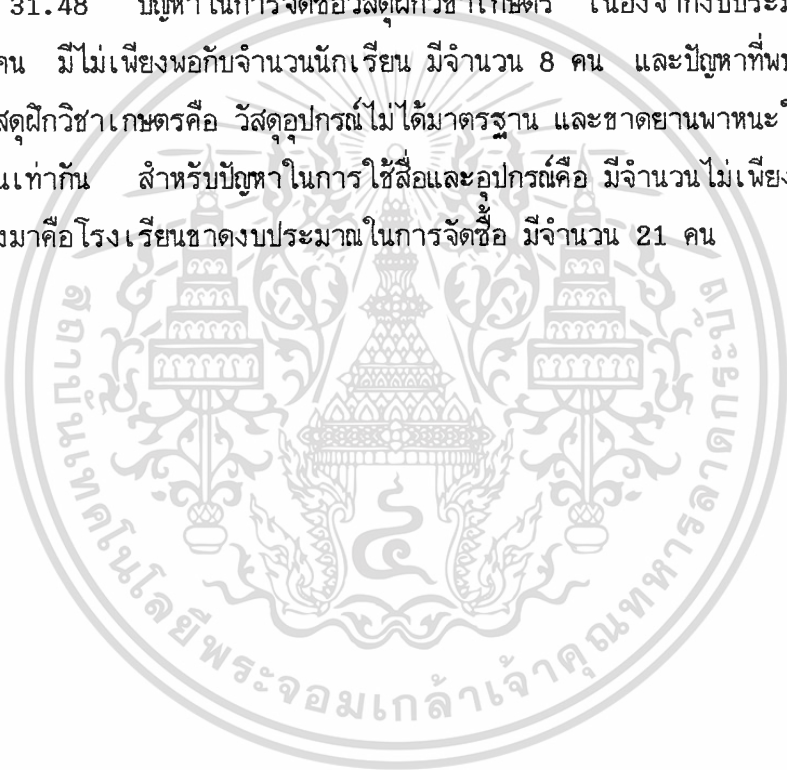
ตารางที่ 8. (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน N = 54	ร้อยละ
- จุดประสงค์ของกลุ่มโรงเรียนกว้างเกินไป	(1)	
- หน่วยกิตไม่เหมาะสม	(1)	
3. ปัญหาการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร		
ไม่มี	17	31.48
มี	37	68.52
มีปัญหาคือ		
- งบประมาณไม่เพียงพอ	(16)	
- มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	(8)	
- วัสดุไม่มีในท้องถิ่น	(7)	
- ราคาแพง	(4)	
- ชำรุด	(2)	
- วัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงตามกำหนด	(2)	
- ไม่มีที่เก็บอย่างเหมาะสม	(2)	
- ความล่าช้าในการจัดซื้อ	(2)	
- วัสดุอุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐาน	(1)	
- ขาดยานพาหนะในการขนส่ง	(1)	
4. ปัญหาในการใช้สื่อและอุปกรณ์		
มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ	(26)	
โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ	(21)	
มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดสูญหายเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีสถานที่เก็บที่ปลอดภัย	(14)	
มีสื่อและอุปกรณ์แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก	(8)	
โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน	(6)	
ไม่มีสื่อตรงกับรายวิชาที่เปิดสอน	(1)	
ขาดบุคลากรดูแลรับผิดชอบ แปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงเจ้าของ (1) วัสดุทุกครั้งที่มีการนำไปใช้	(1)	

จากการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา ของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร จะมีปัญหาในเรื่องของสถานที่ไม่พร้อมมากที่สุด มีจำนวน 13 คน รองลงมาเป็นปัญหาเรื่องระบบน้ำไม่ดีและการขาดแหล่งน้ำ, การขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องมือ มีจำนวน 12 และ 10 คนตามลำดับ

ครูเกษตรไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชาซึ่งคิดเป็นร้อยละ 59.26 และมีปัญหาในการกำหนดเนื้อหารายวิชา ร้อยละ 40.74 ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ การขาดแคลนเอกสารตำราเรียน มีจำนวน 16 คน

ครูเกษตรมีปัญหาในการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร คิดเป็นร้อยละ 68.52 และไม่มีปัญหาคิดเป็นร้อยละ 31.48 ปัญหาในการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ มีจำนวน 16 คน มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีจำนวน 8 คน และปัญหาที่พบน้อยที่สุดเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรคือ วัสดุอุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐาน และขาดยานพาหนะในการขนส่ง มีจำนวน 1 คนเท่านั้น สำหรับปัญหาในการใช้สื่อและอุปกรณ์คือ มีจำนวนไม่เพียงพอ มีจำนวน 26 คน รองลงมาคือโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ มีจำนวน 21 คน

การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน

ตารางที่ 9. แสดงลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน

สาเหตุ	ความถี่/ลำดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
1. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	19	10	7	3	4
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่	11	20	5	5	7
3. ความพร้อมของครูผู้สอน	9	4	19	5	2
4. วิธีการสอนของครู	4	8	4	14	7
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	3	1	6	2	4
6. สภาพท้องถิ่น	6	3	5	11	9
7. ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	1	6	5	3	12
8. นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	-	-	1	-	2
9. ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	2	-	2	4	3
10. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	-	-	-	6	2
11. ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรในโรงเรียน	-	1	1	-	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 9. แสดงลำดับความสำคัญของสาเหตุ ที่มีผลต่อความสนใจเรียน วิชา
 เกษตร ของนักเรียน พบว่า สาเหตุที่มีผลต่อความสนใจของนักเรียน เรียงลำดับความสำคัญจาก
 มากไปหาน้อย 5 ลำดับได้ดังต่อไปนี้

- ลำดับที่ 1. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
- ลำดับที่ 2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่
- ลำดับที่ 3. ความพร้อมของครูผู้สอน
- ลำดับที่ 4. วิธีการสอนของครูเกษตร
- ลำดับที่ 5. ผลงานด้านการเกษตรของ โรงเรียน

4. ความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 10. แสดงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ความต้องการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
1. การปรับปรุงด้านการจัดการเรียนการสอน		
ไม่ต้องการ	1	1.85
ต้องการ	53	98.15
ต้องการจัดการเรียนการสอนด้าน		
ความรู้และทักษะทางการเกษตร	(46)	
ความรู้และทักษะด้านการสอน	(44)	
การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ	(25)	
2. การรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	1	1.85
ต้องการ	53	98.15
ความต้องการฝึกอบรมด้านการสอน		
การใช้และการผลิตสื่อการสอน	(44)	
เทคนิควิธีการสอน	(38)	
การทำแผนการสอน	(32)	
การวิเคราะห์หลักสูตร	(28)	
การวัดและประเมินผลการเรียน	(23)	
จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	(23)	
การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตร	(1)	
3. การฝึกอบรมความรู้และทักษะเกษตรเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	2	3.70
ต้องการ	52	96.30
เรื่องที่ต้องการรับการฝึกอบรมด้านความรู้		
และทักษะเกษตร		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยประการใดๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10. (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
การประมง	(18)	
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการขยายพันธุ์พืช	(16)	
การเกษตรแบบผสมผสาน	(11)	
การเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	(9)	
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	(8)	
การเพาะเห็ด	(6)	
พืชไร่/พืชสวน	(6)	
การปลูกพืชผัก	(5)	
การจัดสวน	(4)	
การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร	(3)	
ไม้ผล	(3)	
การตลาดเกษตร	(2)	
การผสมเทียม	(1)	
การอนุรักษ์ป่าไม้	(1)	
การเลี้ยงสัตว์ปีก	(1)	
การผลิตปุ๋ยหมัก	(1)	
4. ความต้องการปรับปรุงบุคลากร		
การพูด	(43)	
มนุษยสัมพันธ์	(24)	
ความกระตือรือร้น	(20)	
กริยาท่าทาง	(19)	
การแต่งกาย	(12)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10. (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
5. ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการ	12	22.22
ต้องการ	42	77.78
5.1 ระดับปริญญาตรี		
สาขาสัตวศาสตร์	(1)	
สาขาเกษตรศาสตร์	(1)	
สาขาบริหารการศึกษา	(1)	
สาขาวิทยาศาสตร์	(1)	
ทุกสาขา	(1)	
5.2 ระดับปริญญาโท		
สาขาการเกษตรทั่วไป	(11)	
การศึกษาทั่วไป	(9)	
พืชสวน/พืชไร่	(6)	
ครุศาสตร์เกษตร	(5)	
พืชศาสตร์	(3)	
สัตวศาสตร์	(2)	
สาขาประมง	(1)	
ส่งเสริมการเกษตร	(1)	
เทคโนโลยีภูมิทัศน์	(1)	
การแปรรูปผลิตภัณฑ์	(1)	
5.3 ระดับปริญญาเอก		
สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม	(1)	
สาขาพืชไร่	(1)	
6. ความต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10. (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
6. ความต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน <ul style="list-style-type: none"> จัดห้องเรียนเฉพาะและเพียงพอ (27) ควรมีโรงเรียนฝึกปฏิบัติจริง (6) ระบบชลประทาน (6) จัดหาพื้นที่ให้เหมาะสม (5) จัดอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ (5) สนับสนุนการเรียนการสอนให้มากขึ้น (4) ความปลอดภัยในผลผลิต (3) งบประมาณที่เพียงพอ (3) สร้างที่เก็บอุปกรณ์ที่มั่นคงแข็งแรง (3) หาสถานที่ปฏิบัติงานภายนอก (2) บุคลากรในหมวดที่เพียงพอ (2) 		
7. ความต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน <ul style="list-style-type: none"> วีดิทัศน์ (22) เครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร (12) สไลด์ (12) ตัวอย่างของจริง (9) รูปภาพ (7) เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (7) แบบเรียนสำเร็จรูป (4) คู่มือประกอบการเรียนการสอน (2) 		
8. ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10. (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน N = 54	ร้อยละ
งบประมาณที่เพียงพอ	(23)	
สนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการสอน	(12)	
ให้ความสำคัญกับวิชาเกษตรให้มากกว่านี้	(9)	
ให้กำลังใจ	(9)	
สนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตรอย่างต่อเนื่อง	(7)	
จัดบุคลากรในการรับผิดชอบให้พอเหมาะ	(5)	
จัดอบรมครูเกษตร	(4)	
ติดตามและประเมินผลงาน	(2)	
9. ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์		
คู่มือการสอน	(17)	
สื่อการสอนและอุปกรณ์การเกษตร	(14)	
คำแนะนำให้การสนับสนุนเพิ่มเติม	(9)	
อบรมวิชาการงานอาชีพเกษตร	(8)	
อบรมเทคนิคการสอน	(7)	
เยี่ยมเยียนให้กำลังใจ	(4)	
วิทยาการใหม่ ๆ ด้านการเกษตร	(2)	
เอกสารการทำผลงานวิชาการ	(2)	

จากการศึกษาถึงความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีความต้องการปรับปรุง ด้านการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 98.15 และไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 1.85 สำหรับเรื่องที่ต้องการปรับปรุงมากที่สุดคือ ความรู้และทักษะทางการเกษตร มีจำนวน 46 คน รองลงมาเป็นความต้องการปรับปรุงเรื่องความรู้และทักษะด้านการสอน การพัฒนาบุคลากร มีจำนวน 44 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ 25 คนตามลำดับ ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีความต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมร้อยละ 98.15 ไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 1.85 สำหรับเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมด้านการสอนมากที่สุดได้แก่ การใช้และการผลิตสื่อการสอน มีจำนวน 44 คน รองลงมาคือเรื่อง เทคนิคการสอน การทำแผนการสอน มีจำนวน 38 และ 32 คนตามลำดับ ส่วนความต้องการฝึกอบรมความรู้และทักษะเกษตรเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 96.30 ไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 3.70 เรื่องที่ต้องการฝึกอบรมมากที่สุดคือ การประมง มีจำนวน 18 คน รองลงมาคือเรื่องการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและการขยายพันธุ์พืช มีจำนวน 16 คน ครูเกษตรมีความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูดมากที่สุด มีจำนวน 43 คน รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์ ความกระตือรือร้น กริยาท่าทาง การแต่งกาย ซึ่งมีจำนวน 24, 20, 19 และ 12 คนตามลำดับ

ครูเกษตรมีความต้องการศึกษาต่อร้อยละ 77.78 และไม่ต้องการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 22.22 ระดับปริญญาตรีสาขาที่ต้องการศึกษาต่อได้แก่ สาขาสัตวศาสตร์ สาขาเกษตร-ศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ และทุกสาขา ระดับปริญญาโทมีความต้องการศึกษาต่อ สาขาเกษตรทั่วไปมากที่สุด มีจำนวน 11 คน รองลงมาคือ สาขาการศึกษาทั่วไป มีจำนวน 9 คน ระดับปริญญาเอก สาขาที่ต้องการศึกษาต่อคือ สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม และสาขาพืชไร่

ครูเกษตรมีความต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานมากที่สุด คือเรื่องการจัดห้องเรียนเฉพาะ และให้เพียงพอ มีจำนวน 27 คน รองลงมาคือเรื่องระบบชลประทาน และควรมีโรงเรียนฝึกปฏิบัติจริง มีจำนวน 6 คนเท่ากัน สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ครูเกษตรต้องการมากที่สุดคือ วัสดุทัศน มีจำนวน 22 คน รองลงมาคือเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร และ สไลด์ มีจำนวน 12 คนเท่ากัน ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตรในเรื่องการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ มีจำนวน 23 คน รองลงมาคือต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการสอน มีจำนวน 12 คน ต้องการให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญกับวิชาเกษตร และการให้กำลังใจ มีจำนวน 9 คนเท่ากัน ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์เรื่องคู่มือการสอนมากที่สุด มีจำนวน 17 คน รองลงมาคือเรื่องสื่อและอุปกรณ์การเกษตร มีจำนวน 14 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 11. แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์สอนวิชาเกษตร

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ N = 54
<p>1. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์</p> <p>ควรมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์</p> <p>ควรใช้สื่อและอุปกรณ์ให้ถูกวิธี ปลอดภัย มีห้องจัดเก็บ</p> <p>ควรสร้างห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อ เช่น สไลด์</p> <p>ควรมีบุคลากรดูแลรับผิดชอบโดยตรง</p> <p>จัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและเพียงพอ</p> <p>ควรมีการจัดซ่อมบำรุงสื่อและอุปกรณ์</p> <p>ยืมจากหมวดอื่นหรือจากภายนอก</p> <p>ควรมีการสำรวจการใช้สื่อให้เหมาะสมกับวิชาที่จะเปิดสอน</p>	<p>23</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p>
<p>2. แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร</p> <p>การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ควรเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสำคัญของวิชาเกษตร ให้มากยิ่งขึ้น</p> <p>ผู้บริหารและคณาจารย์ในโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุน/เห็นเห็นความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร</p> <p>สื่อการสอนจะต้องสอดคล้องกับรายวิชา และมีจำนวนเพียงพอ</p> <p>นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนวิชาเกษตร</p> <p>ควรมีการจัดอบรมครูที่สอนวิชาเกษตรให้ได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ</p> <p>ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนหมวดวิชาเกษตรกรรมให้เพียงพอ</p> <p>ควรจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ให้สอดคล้องกับท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>11</p> <p>11</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>6</p> <p>4</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11. (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ N = 54
ครูผู้สอนต้องสนใจพัฒนา ปรับปรุงการสอน และบุคลิกภาพ	4
จัดสรรบุคลากรที่จบการศึกษาทางด้านการศึกษา ให้โรงเรียนโดยเฉพาะและเพียงพอ	4
ควรมีคู่มือการสอนหรือหนังสือประกอบการสอนให้ครูเกษตร	4
ควรให้นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรมีโอกาสเรียนต่อในสถาบันการเกษตร	3
ควรมีการจัดกิจกรรม ช.ก.ท.และสนับสนุนให้มาก	3
ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตลอดเวลา	2
ควรมีองค์การครูเกษตร	2
ควรให้โอกาสครูเกษตรได้ศึกษาต่อ	2
ควรมีตลาดรองรับผลผลิตที่ผลิตได้แล้ว	2
สภาพพื้นที่ของโรงเรียนควรจะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานเกษตร	2
ควรมีตลาดแรงงานรองรับภาคเกษตรให้มากกว่านี้	1
ควรมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้โรงเรียน	1
ครูเกษตรต้องการมีชั่วโมงสอนน้อยลง	1
กลุ่มนักเรียนไม่ควรใหญ่เกินไป	1

จากการศึกษาถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่ตรงกันคือ ควรมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ มีจำนวน 23 คน รองลงมาคือควรใช้สื่อและอุปกรณ์ให้ถูกวิธีปลอดภัย มีห้องจัดเก็บ มีจำนวน 6 คน

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาชั้น ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัธยมศึกษา ควรเน้นทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสำคัญของวิชาเกษตรให้มากขึ้น ผู้บริหารและคณาจารย์ในโรงเรียนควรส่งเสริม-สนับสนุน/เห็นความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร สื่อการสอนจะต้องสอดคล้องกับรายวิชาและมีจำนวนเพียงพอ มีจำนวน 11 คนเท่ากัน ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่รองลงมาคือ ควรจัดอบรมครูเกษตรให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ นักเรียนขาดความสนใจในวิชาเกษตร มีจำนวน 7 คน ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนหมวดวิชาเกษตรกรรมให้เพียงพอ มีจำนวน 6 คน ควรจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ครูผู้สอนต้องสนใจพัฒนา ปรับปรุงการสอนและบุคลิกภาพ จัดสรรบุคลากรที่จบการศึกษาทางด้านเกษตรโดยเฉพาะให้เพียงพอ ควรมีหนังสือประกอบการสอนให้ครูเกษตร มีจำนวน 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา โดยทำการศึกษาจากครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2537 เพื่อต้องการทราบถึงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียน การสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพ และ การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 42 โรงเรียน โดยศึกษาจากครูเกษตรในโรงเรียนเขตอำเภอเมือง 10 โรงเรียน มีครู- อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรจำนวน 28 คน และโรงเรียนนอกเขตอำเภอเมืองจำนวน 32 โรงเรียน มีครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจำนวน 58 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 86 ชุดและได้รับคืน 54 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62.79 เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์แบบสอบถามทุกฉบับแล้ว นำข้อมูลที่ได้รับแต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบ นำไปวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยได้ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จำนวนครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร และจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์ ส่วนใหญ่จะอยู่นอกเขตอำเภอเมือง ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี นับถือศาสนาพุทธ และมีสถานภาพสมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ มีอายุราชการ 11-15 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี วุฒิ คบ. และ วทบ. สาขาเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 มีประสบการณ์ด้านการสอน 11-15 ปี ส่วนหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอนวิชาเกษตรคือ เป็นครูประจำชั้น รับผิดชอบสอนในภาคเรียนนี้โดยเฉลี่ย สัปดาห์ละ 20-24 คาบ วิชาที่ครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่จะรับผิดชอบสอน คือ วิชาโครงการเกษตร พบว่าระดับชั้น ม.2 เป็นระดับที่ครู-อาจารย์ต้องรับผิดชอบสอนส่วนมากที่สุด ในรอบ 3 ปีการศึกษา ครูเกษตรส่วนมากได้สอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาเกษตร เช่น วิชาสามัญ กิจกรรม ช.ก.ท. ลูกเสือ ระดับที่สอนส่วน

มากเป็นชั้น ม.2 มีการสอนข้าราชการวิชาเดิมเนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ 20-24 คาบ คาบเรียนที่มีการสอนมากที่สุด 20-26 คาบ ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุดสัปดาห์ละ 15-19 คาบ ซึ่งจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ มีความเหมาะสมดีแล้ว ครูเกษตรส่วนมากมีความเห็นว่า ควรจะสอนสัปดาห์ละ 18 คาบ จึงจะทำให้การปฏิบัติงานได้ผลดี เคยมี การฝึกอบรมด้านการเกษตรส่วนมากเป็นเรื่องการเพาะเห็ด การเพาะเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ปีก เคยผ่านการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายมาแล้วเกินกว่า 5 ปี

ในด้านสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า ลักษณะการดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร โดยโรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้ว ให้นักเรียนเลือก นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ตั้งใจเรียนไม่มากนัก กลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร มีขนาดเหมาะสมดีแล้ว และขนาดของกลุ่มซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วยควรจะมีกลุ่มละ 20 - 30 คน มีห้องสำหรับสอนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ ในกรณีที่ไม่มีสถานที่สอนวิชาเกษตร จะใช้ห้องเรียนที่นักเรียนเรียนประจำเป็นสถานที่สอน และใช้ห้องเรียนอื่นที่ว่าง โรงเรียนได้จัดพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานเกษตร ทางด้านสาขาพืชมีพื้นที่ 1 - 5 ไร่ ด้านสาขาสัตว์ มีขนาดพื้นที่โดยเฉลี่ย 1 - 50 ตารางวา และในกรณีที่โรงเรียนไม่ได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร จะแก้ปัญหาโดยให้นักเรียนไปฝึกปฏิบัติที่บ้าน แล้วนำผลมารายงาน และการดัดแปลงภูมิประเทศที่เหมาะสม

ในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนจะจัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ การเตรียมการสอน จะทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรมีการทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนมากที่สุดคือ ของจริง เพราะเป็นสิ่งที่สะดวก หาง่าย ราคาถูก

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า สถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรไม่พร้อม ระบบน้ำไม่ดีและขาดแหล่งน้ำสำหรับการทำการเกษตร ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชาเนื่องจากการขาดแคลนเอกสาร - ตำราเรียน มีปัญหาในการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรเพราะงบประมาณไม่เพียงพอ ปัญหาในการใช้สื่ออุปกรณ์คือ มีจำนวนไม่เพียงพอและขาดงบประมาณในการจัดซื้อเพิ่มเติม สำหรับสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนคือ การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสถานที่ ความพร้อมของครูผู้สอน วิธีการสอนของครูเกษตร และผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาถึงความต้องการของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ครู - อาจารย์ต้องการปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน ในด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร และความรู้และทักษะด้านการสอน ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการใช้และการผลิตสื่อการสอน ต้องการฝึกอบรมความรู้และทักษะเกษตรเพิ่มเติมในเรื่องการประมง การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อและขยายพันธุ์พืช ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านการพูด ครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาดูระดับปริญญาโท สาขาเกษตรกรรมทั่วไป ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โดยการจัดห้องเรียนเฉพาะและเพียงพอมีความต้องการ วัสดุทัศน เพื่อเป็นสื่อใช้ประกอบการสอน ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในเรื่องงบประมาณที่เพียงพอ ต้องการความช่วยเหลือเรื่องคู่มือการสอนจากศึกษานิเทศก์

ครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ ควรมุ่งงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์, ควรใช้สื่อและอุปกรณ์ให้ถูกวิธี ปลอดภัย มีห้องจัดเก็บโดยเฉพาะ มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียน การสอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาว่า การสอนวิชาเกษตรควรเป็นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ, สื่อการสอนจะต้องสอดคล้องกับรายวิชา และมีจำนวนเพียงพอ, ผู้บริหารและคณาจารย์ในโรงเรียน ควรส่งเสริมสนับสนุน/เห็นความสำคัญของการสอนวิชาเกษตร, ควรมีการจัดอบรมครูเกษตร ให้ได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ และนักเรียนยังขาดความสนใจในการเรียนวิชาเกษตร

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ก. ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารโรงเรียน

1. เนื่องจากงบประมาณที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรไม่เพียงพอ ทำให้ขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นจึงควรจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอให้แก่หมวดเกษตร

2. เนื่องจากครูเกษตรต้องรับผิดชอบหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนให้เต็มที่เท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรจัดหาบุคลากรเฉพาะตำแหน่งให้เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ครูเกษตรได้เตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 3. ผู้บริหารควรส่งเสริมเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร ให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการเรียนการสอนวิชาเกษตร และให้กำลังใจแก่ครู-อาจารย์เกษตร ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. ข้อเสนอแนะแก่ศึกษานิเทศก์

1. ศึกษานิเทศก์ควรจัดสรรเอกสาร-ตำราเรียน หรือคู่มือประกอบการสอนแก่ครู อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร อย่างเพียงพอ
2. ควรจัดฝึกอบรมให้ครูเกษตรได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การเขียนแผนการสอน การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นต้น
3. ควรจัดอบรมด้านการพัฒนาบุคลิกภาพแก่ครูเกษตร เช่น ด้านการพูด

ค. ข้อเสนอแนะแก่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

1. การสอนวิชาเกษตร ควรเน้นทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ และควรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียน ได้มีการฝึกปฏิบัติ และนำไปใช้ในท้องถิ่นได้
2. ควรจะสนใจในการพัฒนา ปรับปรุงการสอนและการศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ

ง. ข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร

1. จากผลการวิจัยพบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ยังขาดความรู้ในเรื่องการใช้ และการผลิตสื่อการเรียนการสอน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกการใช้สื่อ และการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น
2. เนื่องจากครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ยังมีความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในการพูด ดังนั้น เพื่อให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งกำลังเตรียมตัวที่จะเป็นครูเกษตรที่ดีในอนาคต ควรจะได้มีการฝึกและพัฒนาบุคลิกภาพด้านการพูดให้มากขึ้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรจะมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เรื่อง ลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสอดคล้องและต่อเนื่องกับงานวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
2. จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ซึ่งควรจะมีการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมกับครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ระดับประถมศึกษา หรือ ระดับวิทยาลัย ต่อไป

บรรณานุกรม

- ไกรนุช ศิริพูล. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐาน คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จเจ้าพระยา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์, 2531.
- ชวนพิศ แซ่ห่วน. "สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์" วิทยานิพนธ์ปริญาโท สาขาครุศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- หิรัญพร ทองนาค. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอน วิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดะเชิงเทรา เขต 2" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
- เดือนใจ ฐปแซม. "คุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหันตรา" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.
- ทองหล่อ พายุตดา. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอน วิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.
- น้อย ศิริโชติ. เทคนิคการฝึกสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- บันลือ พฤกษ์วัน. หลักสูตรกับบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- รมณีย์ อภาภิรม. วิธีสอนวิชาเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 3531.
- ละเมียด ดอกไม้. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอน วิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเชียร ชัยโย. "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลต่อการเรียน การสอนวิชาเกษตรโรงเรียนกุ่มภวนปี จังหวัดอุดรธานี" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.

วิรัตน์ คำสวรรณ. "ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต การศึกษา 11 ต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรปีการศึกษา 2532" ปัญหาพิเศษครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534.

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง กรมวิชาการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

—————. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : เกรียงศักดิ์การพิมพ์, 2525.

สีดา เจตีย์. วิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการระบบการสอนการงานและ อาชีพหน่วยที่ 9 - 15. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

เสนาะ ดิยาว. การบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522.

อมร รักษาสิทธิ์และบัณฑิต กระณสูต. ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ : 2515.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 1. แสดงจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาและจำนวนครู-อาจารย์ที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัดสุรินทร์ มีจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 42 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จำนวน 10 โรงเรียน มีจำนวนครูเกษตร 28 คน ได้แก่

โรงเรียนสิรินธร	มีครูเกษตรจำนวน	6 คน
โรงเรียนสุรวิทยาคาร	มีครูเกษตรจำนวน	9 คน
โรงเรียนสวายวิทยาคาร	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนเทพมีย์มิตรประชา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนนาดีวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนศรีไพศาลมนตรี	มีครูเกษตรจำนวน	5 คน
โรงเรียนสินรินทร์วิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนรามวิทยารัชมังคลาภิเษก	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนพญารามวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนสุรินทร์ภักดี	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน

2. โรงเรียนมัธยมศึกษานอกเขตอำเภอเมือง จำนวน 32 โรงเรียน มีจำนวนครูเกษตร 58 คน ได้แก่

โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนหนองสนธิวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนชุมพลวิทยาสรรค์	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนเมืองบัววิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนท่าตูมประชาเสริวิทย์	มีครูเกษตรจำนวน	5 คน
โรงเรียนลานทรายพิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนเมืองแกพิทยาสรรค์	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนพรหมเทพพิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนประสาธวิทยาคาร	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนโคกยางวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งโรงเรียนตานีวิทยาเพื่อการศึกษาเท่านั้น มีครูเกษตรจำนวน 1 คน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนไทรแก้ววิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนทุ่งมนวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนรัตนบุรี	มีจำนวนครูเกษตร	4 คน
โรงเรียนคำผงวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนดอนแร่วิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนเบ็ดพิทยาสรรค์	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนศรีธรรมวิสัย	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนแต่ลศิริวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนห้วยจิ้งจอกวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนกุดฉิมไทยประศาสน์	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนสนมวิทยาคาร	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนสังขะ	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนกระเทียมวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนตากคงวิทยารัชมังคลาภิเษก	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนขนาดมอญพิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนสำโรงทาบพิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนกาบเชิงวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนโคกกลางวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนนางมดวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนสุรพิณพิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนบัวเชดวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 2. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงานตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะ ในวิชาสามัญ และทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตน ในการรักษาและ เสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเอง และชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทาง ในการแก้ปัญหา ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทัศนคติที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐาน ในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้
8. เข้าใจสภาพ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนะแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์ และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบ การปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเชาวน์- ปัญญา มีความรู้และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนา สังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง
3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทั้งส่วนบุคคล

และส่วนรวม

4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่าง

เท่าเทียมกัน

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ใน

การพัฒนาชุมชนของตน

7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ
9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นในการพัฒนา

ประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศาสนา ศิลปะ วัฒน- ธรรมของประเทศ

ตารางภาคผนวกที่ 1. โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อภาค								
	ม.1			ม.2			ม.3		
	บังคับ		เลือกเสรี	บังคับ		เลือกเสรี	บังคับ		เลือกเสรี
	แกน	เลือก		แกน	เลือก		แกน	เลือก	
1. ภาษา									
1.1 ภาษาไทย	1	-		4	-		4	-	
1.2 ภาษาต่างประเทศ	-	-		-	-		-	-	
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์									
2.1 วิทยาศาสตร์	3	-		3	-		3	-	
2.2 คณิตศาสตร์	3	-		3	-		-	-	
3. สังคมศึกษา	2	2	10	2	2	10	2	2	13
4. พัฒนาบุคลิกภาพ									
4.1 พลานามัย	1	2		1	2		1	2	
4.2 ศิลปศึกษา	1	-		1	-		1	-	
5. การงานและอาชีพ									
5.1 การงาน	-	2		-	2		-	2	
5.2 อาชีพ	-	-		-	-		-	-	
รวม	14	6	10	14	6	10	11	6	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรืออาจมีเนื้อหาที่ผิดกฎหมาย กรุณาอย่าเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 2. โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตาราง โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533)

วิชา	ชั้น ม.4 - ม.6		
	จำนวนหน่วยการเรียน		
	บังคับ		เลือกเสรี
	แกน	เลือก	
1. ภาษาไทย	6	-	เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ อีก อย่างน้อย 45 หน่วยการเรียน (ผู้เรียนที่นับถือ- ศาสนาพุทธ ให้เลือกเรียนรายวิชา พระพุทธศาสนา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี
2. สังคมศึกษา	6	-	
3. พละนามัย	3	3	
4. วิทยาศาสตร์	-	6	
5. พื้นฐานวิชาอาชีพ	-	6	
6. คณิตศาสตร์	-	-	
7. ภาษาต่างประเทศ	-	-	
8. ศิลปะ	-	-	
9. อาชีพ	-	-	
รวมจำนวนหน่วยการเรียน	15	15	
	30		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวกที่ 3. แสดงสาขาวิชาที่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจบการศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์

ตารางแสดงสาขาวิชาที่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจบการศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดสุรินทร์

สาขาวิชาเอก	จำนวน N = 54	ร้อยละ
ระดับอนุปริญา	n = 7	
เกษตรกรรมทั่วไป	6	85.71
พืชศาสตร์	1	14.29
ระดับปริญญาตรี	n = 46	
เกษตรกรรม	11	23.91
เทคโนโลยีการเกษตร	2	4.35
เกษตรศึกษา	4	8.69
เกษตรศึกษา (พืชสวน)	1	2.17
เกษตรศึกษา (พืชไร่)	3	6.52
พืชศาสตร์ (พืชสวน)	2	4.35
สัตวบาล	2	4.35
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	2	4.35
เทคโนโลยีการศึกษา	1	2.17
ส่งเสริมการเกษตร	8	17.39
วิทยาศาสตร์เกษตร	1	2.17
บริหารการศึกษา	3	6.52
สังคมศึกษา	1	2.17
ศิลปกรรม	1	2.17
ระดับปริญญาโท	n = 1	
ครุศาสตร์เกษตร	1	100.00

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
  - 1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือน และเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

โรงเรียน.....

จังหวัด.....

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. นับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. สถานภาพการสมรส โสด สมรส หม้าย หย่าร้าง

5. อายุราชการ.....ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

อนุปริญญา วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

ปริญญาตรี วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

ปริญญาโท วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

ปริญญาเอก วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

ครู อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 อาจารย์ 3

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

- เพิ่งเริ่มสอน   สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา
 สอนมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

ครูประจำชั้น

ทำงานธุรการ

แนะนำ

อื่น ๆ โปรดระบุ.....
 .....

10. ในภาคเรียนที่ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....คาบ

(โปรดระบุทุกรายวิชาที่ท่านสอน)

1.	วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....คน
	จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์	
2.	วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....คน
	จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์	
3.	วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....คน
	จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์	
4.	วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....คน
	จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์	
5.	วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....คน
	จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์	
6.	วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....คน
	จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์	

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง (โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา..... ระดับชั้น.....
2. วิชา..... ระดับชั้น.....
3. วิชา..... ระดับชั้น.....
4. วิชา..... ระดับชั้น.....
5. วิชา..... ระดับชั้น.....
6. วิชา..... ระดับชั้น.....
7. วิชา..... ระดับชั้น.....

12. ท่านสอนซ้ำรายวิชาเดิมบ้างหรือไม่

ซ้ำ

ไม่ซ้ำ

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ

มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี

โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย

มีครูเกษตรหลายคน

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

มากเกินไป

ค่อนข้างมาก

เหมาะสมแล้ว

น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี มีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม) .....

.....

.....

.....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

ไม่เคย

เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม) .....

.....

.....

.....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

ไม่ถึงหนึ่งปี

1 ปี

2 ปี

3 ปี

4 ปี

5 ปี

เกินกว่า 5 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ข้อมูลใดๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
  - ความรู้และทักษะในด้านการสอน
  - ความรู้และทักษะทางการเกษตร
  - พัฒนาด้านบุคลิกภาพ
  - อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)
  - เทคนิควิธีสอน
  - การวัดและประเมินผลการเรียน
  - การทำแผนการสอน
  - การวิเคราะห์หลักสูตร
  - การใช้และการผลิตสื่อการสอน
  - จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น
  - การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง
  - อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด)

.....

.....

.....

.....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านใด

การพูด

การแต่งกาย

กริยาท่าทาง

มนุษยสัมพันธ์

ความกระตือรือร้น

อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

ปริญญาเอก สาขา.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดต่อเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

- ให้ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมาก
- ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
- ไม่ค่อยตั้งใจ
- ไม่ตั้งใจเลย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

- ..... การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
- ..... ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่
- ..... ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
- ..... วิธีสอนของครูเกษตร
- ..... บุคลิกภาพของครูเกษตร
- ..... สภาพของท้องถิ่น

- ..... นักเรียนรุ่นก่อน ๆ
- ..... ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน
- ..... ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
- ..... ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
- ..... อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด

- กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)
- ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)
- กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วย ควรมีขนาดเท่าใด

- ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน
- ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน
- กลุ่มละ 20-30 คน
- กลุ่มละ 30-40 คน
- กลุ่มละ 40-50 คน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่

- มี
- ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียน ได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่
 จัด
 ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ
 .....
 .....
 .....
 .....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาของท่านอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

37. ท่านมีปัญหากับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ) .....
- .....
- .....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรหรือไม่

ไม่มี

มี (โปรดระบุ).....

.....
.....
.....
.....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

.....
เหตุผลการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....
.....

ปัญหาที่พบในการใช้และอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน

มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ

โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ

มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก

มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่

สื่อและอุปกรณ์ที่มียังจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....
.....
.....
.....
.....
.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวนพร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....
.....
.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

45. ท่านต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

46. โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กท 1504/ 0050

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

มกราคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดสุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน 86 ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา เกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชา เกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชา เกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชา เกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ใ้รข้ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อ่อนตรโรจน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุยให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
เบอร์โทร 3266052-6101 ต่อ 658,659

ที่ ศษ 0880/0731

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์
โรงเรียนสุรวิทยาคาร ถนนหลักเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

15 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูล เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อ้างถึง หนังสือที่ ทม 1504/0050 ลงวันที่ 9 มกราคม 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 54 ชุด

พร้อมหนังสือนี้ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์ขอส่งแบบสอบถามที่ส่งมา
ตามหนังสือที่อ้างถึง จำนวน 54 ชุด เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอภาส รัชวัฒน์)

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสุรินทร์

ฝ่ายพัฒนาวิชาการ

โทร.(044)514508

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้